

Lieksan kaupungin lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

Hyvinvointilautakunta 02.09.2025 § 131
474/00.04.04/2025

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää Lieksan kaupungilta lausuntoa työryhmän raportista koskien ehdotusta taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi kokonaisuudessaan taiteen perusopetusta koskeva laki. Lisäksi esitetään muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja.

Esityksen mukaan taiteen perusopetuksen laskennallisen valtionosuusrahoituksen suoritteena säilyisi edelleen opetustunti. Rahoitus perustuisi vuosittain tarkistettavaan yksikköhintaan. Valtionosuuslaskenta perustuisi toteutuneiden opetustuntimäärien lisäksi opetukseen osallistuvien oppilaiden määrään sekä oppimäärän suorittaneiden oppilaiden määrään.

Esityksessä taiteen perusopetusta ehdotetaan opetettavan jatkossa kahden oppimäärän sijaan yhden, 50 opintopisteen laajuisen oppimäärän mukaan. Laissa säädettäisiin myös valtionavustuksella rahoitettavasta uudesta vastuutehtävästä sekä valtion opetushallintoviranomaisten tietojensaantioikeudesta.

Laissa säädettäisiin koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen järjestäjien keskinäisestä ja muiden yhteisöjen kanssa toteutettavasta yhteistyöstä.

Taiteen perusopetus säilyisi edelleen tavoitteellisesti etenevänä eri taiteenalojen koulutusmuotona, joka tukisi mahdollisuuksia hakeutua eri taiteenalojen jatko-opintoihin. Laissa olisi säännökset muun muassa opetussuunnitelmasta, koulutuksen järjestämisluvasta, henkilöstöstä, oppilaaksi ottamisesta, oppilasmaksuista, oppilaan osaamisen arvioinnista, todistuksesta ja koulutuksen arvioinnista.

Ehdotus on valmisteltu siten, että sen sisältämät uudistukset ovat pääosin toteutettavissa valtiontalouden näkökulmasta kustannusneutraalisti. Valtionosuusrahoitteisten oppilaitosten määrän lisääminen ja opetustarjonnan laajentaminen edellyttäisi kuitenkin työryhmän esitykseen sisältyvää 10 miljoonan euron lisäystä valtion talousarvioon.

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 9.2.2024 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa: <https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM017:00/2024>. Tätä ennen ministeriö toteutti syksyllä 2023 esiselvityshankkeen, jossa selvitettiin lainsäädännön uudistamistarpeita.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on uudistaa taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja valtionrahoitusjärjestelmä siten, että taiteen

perusopetuksen eri taiteenalojen saavutettavuus parantuu ja toiminnan laatu vahvistuu.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta viimeistään 30.9.2025 kello 16.15 mennessä.

Lieksan kaupungin lausunto:

1. Ehdotus laiksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän seuraavista esityksistä:

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☒ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Esitetty 1000 opetustunnin oppilaskohtainen laajuus on liian suuri, ja mitoitus ei ole oikeudenmukainen pieniä opetuksen järjestäjiä kohtaan. Opettajapula ja pienet ryhmäkoot eivät mahdollista näin suuria tuntimääriä.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata

☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

☒ Kannatan
☐ En kannata
☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

☐ Kannatan
☐ En kannata
☒ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Millaista ja miten laajaa yhteistyötä tarvitaan? Yhteistyön tekemiselle on hyvin erilaiset mahdollisuudet eri puolella Suomea. Yhteistyön pääasiallinen muoto ei voi olla etäopetus, joka ei ole toimiva vaihtoehto etenkin ryhmäopetuksessa ja tavoitteellisessa instrumenttiopetuksessa.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

☒ Kannatan
☐ En kannata
☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Vastuutehtävä ohjautuu automaattisesti keskuskaupungeille, mikä on hyvä asia. Kysymys – mille alueille vastuutehtävää toteuttavia opetuksen järjestäjiä haetaan?

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

☐ Kannatan
☐ En kannata
☒ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Malli tukee opetuksen saavutettavuuden säilymistä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Opetustuntien määrän perusteella määräytyvä laskennallinen valtionosuusmalli on toimiva, mutta uudistuksessa painopiste siirtyy liikaa oppilasmäärän ja annettujen todistusten määrän suuntaan.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

☒ Kannatan
☐ En kannata
☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☒ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Opetustuntikohtainen rahoitusmalli on muuten toimiva, mutta rahoituksen painopiste siirtyy liikaa oppilasmäärän ja annettujen

todistusten suuntaan. Muutos suosii liikaa ryhmäopetusta yksilöopetuksen kustannuksella.

3. Ehdotus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kaikille taiteenaloille ei ole omaa opettajankoulutusta, joten on tärkeää, että soveltuva koulutus kirjataan asetukseen, vaikka tulkinnot soveltuvuudesta tulevat vaihtelevaan. Se, että taiteelliset näytöt ovat riittävä kelpoisuus, voi tietyillä taiteen perusopetuksen sektoreilla vähentää halukkuutta opettajan pätevyyden hankkimiseen.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Muut kommentit ja huomiot:

Lieksan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ehdotuksesta hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ehdotuksesta hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi